

LIST

Mgr. Alena Výborná
Gymnázium, SOŠ a VOŠ Ledec nad Sázavou

VY_32_INOVACE_01_1_04_BI1

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

LIST:

- Listy jsou postranní orgány mající **omezený růst** - dorostou do určité velikosti a poté meristém ztrácí schopnost dělení.
- Nejprve rostou na vrcholu, poté po okrajích.
- Většina listů na konci vegetačního období hyne a opadává s výjimkou většiny jehličnanů a některých listnáčů (břečťan).

LIST:

Funkce:

- asimilační
- transpirační
- **výměna plynů mezi rostlinou a okolním prostředím**
- Opadem listů se rostlina chrání především před nadměrným výparem vody v zimě, kdy by nebyla schopna ztráty doplňovat a uschla by. Jehličnany jsou tomuto uzpůsobeny jehlicovitými nebo šupinovitými listy a průduchy umístěnými pod pokožkou.

LIST:

- Listy vyrůstají z hrbolku vzrostlého vrcholu **pupenů**, které jsou kryty šupinami (přeměněnými listy) nebo jsou nahé.
 - 1 šupina (např. vrba)
 - více šupin (většina dřevin)
 - žádná (byliny)

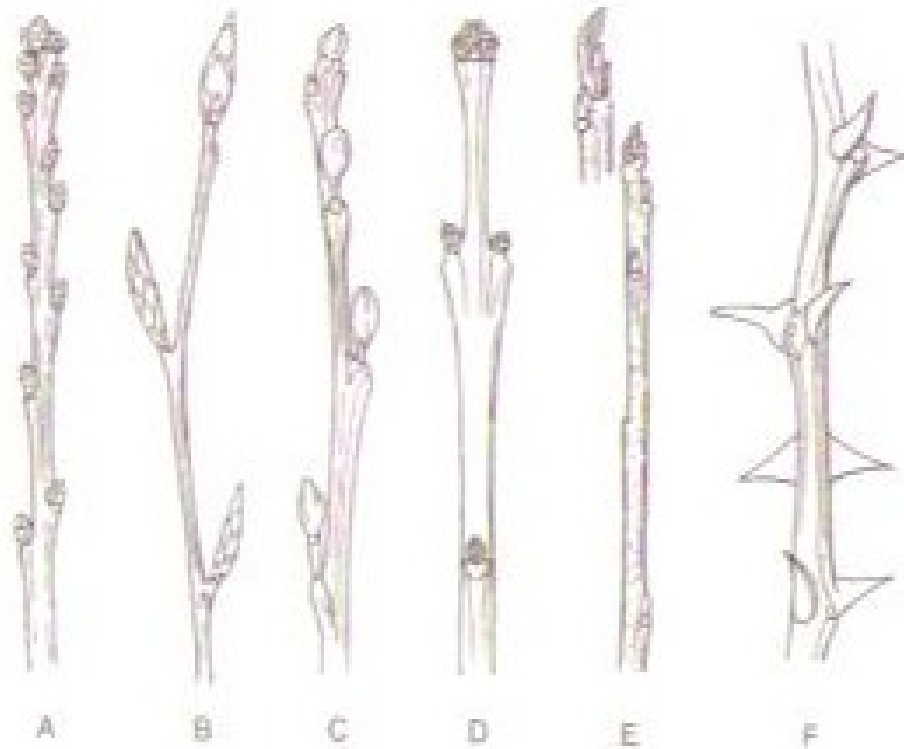
LIST:

- Během vývoje rostliny vznikají na stonku 3 typy listů:

A) Dělohy:

- Zakládají se v semeni, ukládají zásobní látky, odumřou nebo se změní v asimilační listy.
- Počet děloh je různý: jednoděložné - 1, dvouděložné - 2, nahosemenné až 18.

LIST:

Obr. 35. Tvarová rozmanitost pupenů dřevin
(Hadač a kol. 1967)

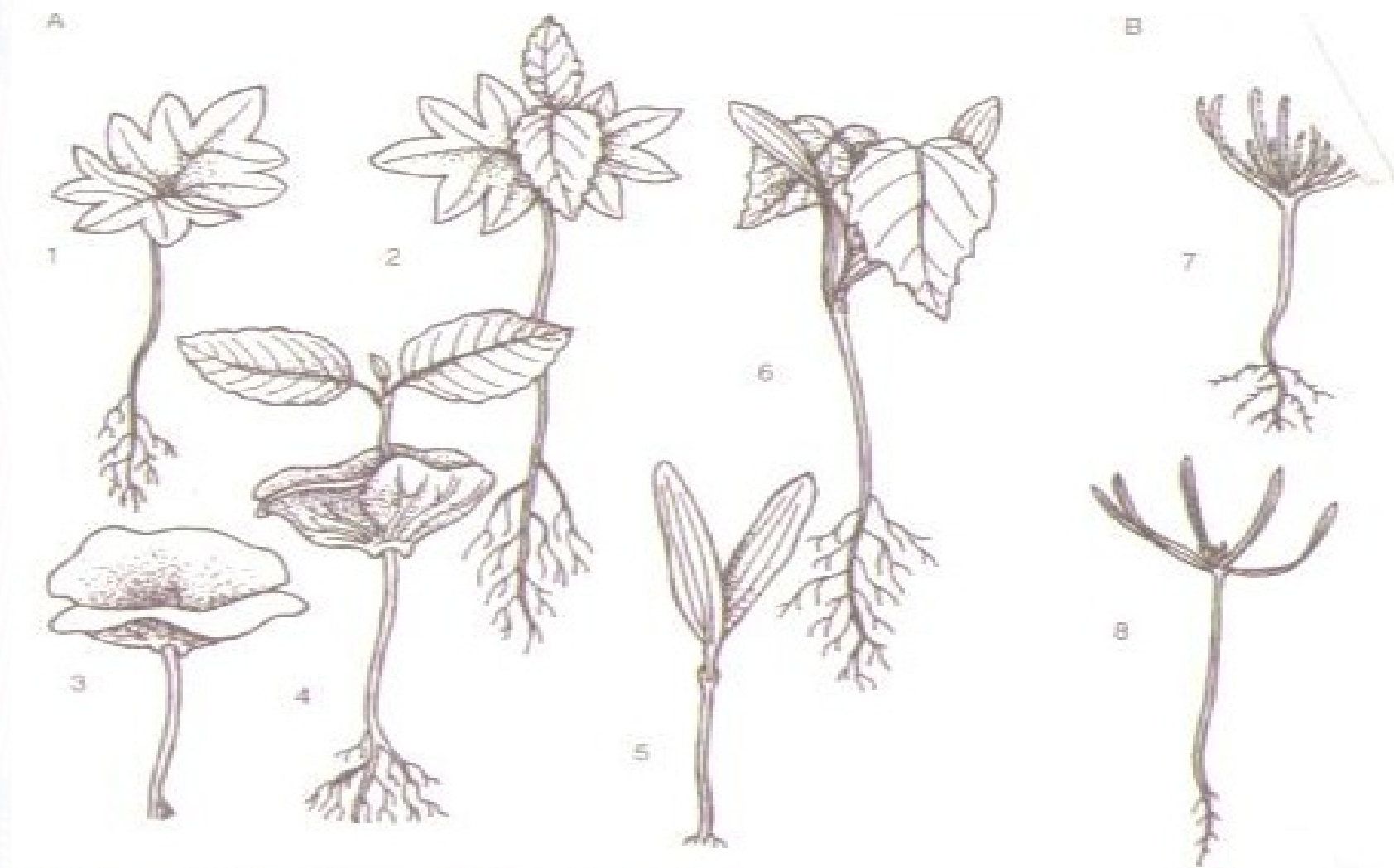

34. Vzrostlý vrchol stonku
(Hardin 1961)

1 – vrcholový meristém,
2 – základy listů

Obr. 34 Vzrostlý vrchol stonku
(Hardin 1961)

LIST:

Obr. 36 Semenáčky významných lesích dřevin (podle různých autorů)

LIST:

B) Asimilační listy:

- Skládají se z řapíku a čepele, některé mají navíc **palisty**.
- Fotosyntetická (asimilační) funkce.

C) Listeny:

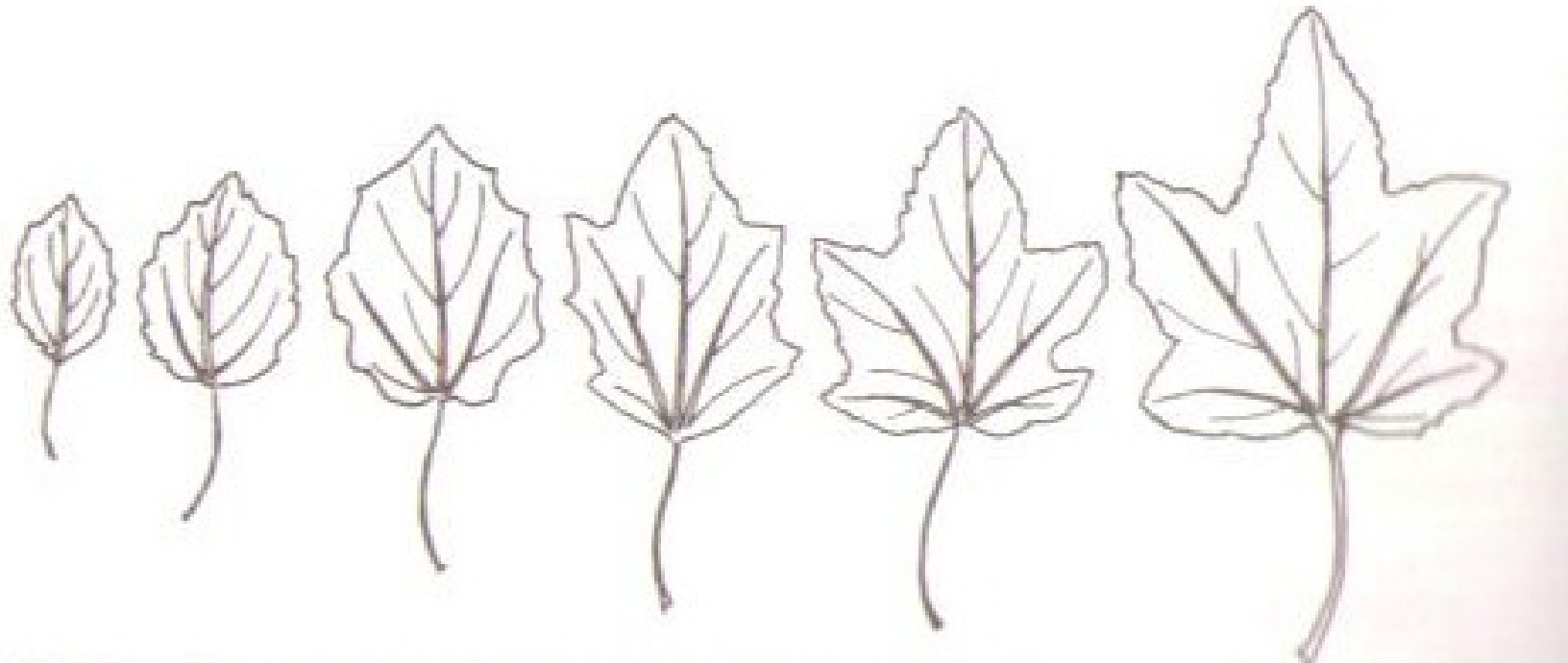
- Redukované listové útvary.
- Mohou být výrazně zbarveny.
- Bývají součástí květu nebo květenství (Kala, vánoční hvězda).

LIST:

- List u kterého se liší svrchní a spodní strana = **DVOULÍCÍ**
(dub, konvalinka).
- List u kterého jsou obě strany stejné = **JEDNOLÍCÍ**
(kosatec).
- Většina rostlin má listy **souměrné**, vzácně **nesouměrné**.(jmelí, begónie).

LIST:

- **Různolistost** = na jedné rostlině se vyskytují listy různého tvaru (břečťan, topol bílý).

Obr. 38 Různolistost topolu bílého (*Populus alba*, Kolb a kol. 1965)

Zdroj:

- KINCL, Lubomír, Miloslav KINCL a Jana JAKRLOVÁ.
Biologie rostlin pro 1. ročník gymnázií. 3. upr. vyd. Praha:
Fortuna, c2000, 255 s. ISBN 80-716-8736-7.